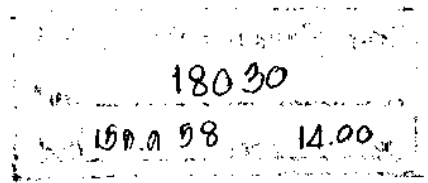

ด่วนที่สุด

ที่ สผ (สปช) ๐๐๑๔/๔๗๖

สภาปฏิรูปแห่งชาติ

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ส16323 ค. 4. ก. ๑๐๐

รับที่ : ๑14412/58

วันที่ : 16 ก.ค. 58 เวลา : 10.24

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของสภาปฏิรูปแห่งชาติ เรื่อง แผนปฏิรูปสัมมาชีพชุมชน

ด้วยในคราวประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๘/๒๕๕๘ วันจันทร์ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้พิจารณาและเห็นชอบให้เสนอรายงาน เรื่อง แผนปฏิรูปสัมมาชีพชุมชน ต่อคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

อนึ่ง ผลการพิจารณาศึกษารายงาน เรื่อง แผนปฏิรูปสัมมาชีพชุมชน มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องปฏิรูป

มีปัญหาความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนี้

(๑) ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ระหว่างเศรษฐกิจชุมชนและเศรษฐกิจมหภาค และระหว่างคนจนและคนรวย เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายว่า ชุมชนเป็นฐานการผลิตภาคครัวเรือนที่สำคัญ ต่อระบบเศรษฐกิจมหภาคของประเทศ โดยเฉพาะกิจกรรมทางเศรษฐกิจภาคการเกษตร วิสาหกิจชุมชน และภาคบริการที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนมาช้านานในรูปแบบของการรวมกลุ่มกันของคนในชุมชน ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อประกอบสัมมาชีพ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากชุมชนมีความพร้อมมูลทั้งทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรบุคคล ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น อันเป็นปัจจัยที่สำคัญ ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนและชุมชนให้สามารถจัดการตนเองภายในชุมชนได้อย่างสมดุลและยั่งยืน แต่เนื่องจากปัจจุบันเกิดความเหลื่อมล้ำในทางเศรษฐกิจและสังคมจึงทำให้ประชาชนที่ประกอบสัมมาชีพในชุมชน พึ่งพิงระบบเศรษฐกิจจากภาคแรงงานและภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก เนื่องจากขาดการส่งเสริม สนับสนุน และให้การช่วยเหลือในด้านประกอบอาชีพที่เป็นระบบ จึงเป็นเหตุให้เกิดการย้ายถิ่นฐานเพื่อมาประกอบอาชีพ ในเมืองหลวง จนสูญเสียกับสภาพการณ์ล่มสลายของชุมชนและระบบเศรษฐกิจของชุมชน ดังนั้น จึงถือเป็นภารกิจเร่งด่วนที่จะต้องมุ่งเน้นการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนโดยเฉพาะมิติด้านเศรษฐกิจ เพื่อให้ชุมชน สามารถเป็นฐานในการสร้างอาชีพและรายได้เลี้ยงดูประชาชนในชุมชนบนแนวทางสัมมาชีพ

(๒) ปัญหาการขาดกลไกที่ทำหน้าที่ในการบูรณาการการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก จากการศึกษา พบว่า ในการพัฒนาระบบสัมมาชีพชุมชน จำเป็นที่จะต้องมียกลไกหนึ่งที่ทำหน้าที่ในการสานพลัง (Synergy) องค์การภาคีต่าง ๆ ให้เข้ามาทำงานร่วมกันแบบภาคียุทธศาสตร์ (Strategic Partner) โดยเฉพาะกับองค์กรภาคธุรกิจ ที่ปัจจุบันมีการดำเนินการบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility : CSR) เข้ามาทำงานร่วมกันโดยยึดพื้นที่เป็นตัวตั้ง (Area Based Collaborative Development) และใช้กระบวนการ การเรียนรู้ร่วมกันในการปฏิบัติ (Interactive learning through action) เป็นเครื่องมือ ซึ่งกระบวนการพัฒนา ตามแนวทางนี้จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) ซึ่งเป็นการพัฒนาที่มีคุณภาพ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เกื้อกูลและไม่เกิดความขัดแย้งซึ่งกันและกัน อันเป็นภาพที่พึงประสงค์ ของทุกฝ่ายนั้น ปัจจุบันยังไม่มีองค์กรรัฐใดที่ทำหน้าที่ดังกล่าว

หากวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของกลไกส่งเสริมสัมมาชีพชุมชน ตามเหตุผลข้อ (๒) จะเห็นว่า เป็นกลไกที่จะต้องใช้นุเคราะห์ในการทำงานที่มีความสามารถที่หลากหลาย (Multi Skills) เพราะมีบทบาท หน้าที่ที่หลากหลาย (Multi Tasks) โดยเฉพาะความสามารถในการเชื่อมโยงกับองค์กรภาคธุรกิจทุกระดับ ให้เข้ามาร่วมเป็นองค์กรภาคยุทธศาสตร์เพื่อร่วมมือกันลงไปหนุนเสริมการทำงานในชุมชน จึงเป็นอีกเหตุผล หนึ่งที่จำเป็นต้องมีกลไกนี้เป็นกลไกในการทำงาน

๒. สิ่งที่ประชาชนจะได้รับหรือความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิรูป

(๑) ชุมชนมีช่องทางในการเชื่อมโยงกับหน่วยงาน องค์กร เครือข่ายในการพัฒนาสัมมาชีพชุมชน ที่มีความคล่องตัว ทำงานที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการได้อย่างทันที่

(๒) เกิดนวัตกรรมการผลิตเพื่อการสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน โดยไม่ทำลายทุนของชุมชน ก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนแบบยั่งยืน และจะส่งผลต่อสังคม ประเทศในวงกว้างในที่สุด

(๓) สังคมเกิดสันติสุข ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมให้กับประชาชน คนในชุมชน ค้นกลับสู่บ้านเกิดเมืองนอน เพราะมีช่องทางประกอบอาชีพ ครอบคลุมไม่ต้องแยกกันอยู่ ชุมชนเกิดความรัก สามัคคี และนำไปสู่ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมั่งคั่ง และยั่งยืนในที่สุด

โดยมีเป้าหมายการดำเนินการที่จะช่วยแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำและความไม่เป็นธรรม ให้แก่เศรษฐกิจชุมชนโดยการพัฒนาชุมชนตามแนวคิดสัมมาชีพชุมชนอย่างน้อย ๕๐๐ ตำบล โดยในช่วง ๕ ปี แรกของการดำเนินการ

๓. กรอบระยะเวลาที่ชัดเจนในการปฏิรูปในแต่ละประเด็น

ระยะที่ ๑ ระยะแรก

(๑) ตั้งกลไกศึกษาแบบมีส่วนร่วมระบบสัมมาชีพชุมชนและพิจารณาตัดสินใจกำหนด รูปแบบกลไกโดยใช้ฐานคิดจากรายงานฉบับนี้ เพื่อจัดกลไกดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้เกิดระบบสัมมาชีพชุมชน โดยสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม เช่น จัดเวทีรับฟังความเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน

(๒) จัดตั้งกลไกส่งเสริมสัมมาชีพชุมชนให้แล้วเสร็จ สามารถดำเนินงานได้

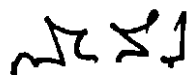
(๓) การประสานงานกับทุกภาคส่วน โดยเฉพาะกับองค์กรภาคธุรกิจ เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์ แผนการทำงานร่วมกัน

ระยะที่ ๒ ระยะกลาง เป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์

ระยะที่ ๓ ระยะยาว ประเมินผลยุทธศาสตร์และแผนการทำงานทุก ๕ ปี และ ๑๐ ปี

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายเทียนฉาย กีระนันท์)

ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาปฏิรูปแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๓๖